

PRAVILNIK

O POSTAVLJANJU POSEBNIH OBJEKATA NA CESTI RADI SMANJENJA BRZINE KRETANJA VOZILA

I - OPJE ODREDBE

članak 1.

(Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom određuju se vrste posebnih objekata na cesti radi smanjenja brzine kretanja vozila, mjesta i načina postavljanja posebnih objekata na cesti i pribavljanje odobrenja za postavljanje posebnih objekata.

članak 2.

(Mjesto za postavljanje posebnih objekata)

(1) Posebni objekti na cesti radi smanjenja brzine kretanja vozila (u daljnjem tekstu: posebni objekti) se postavljaju ispred pješačkih prijelaza, prijelaza biciklističkih staza/traka preko ceste, u blizini vrta, kola i drugih lokacija na kojima često borave djeca, te u blizini mjesta kolektivnog boravka starijih osoba i osoba sa pojedinih funkcionalnim smetnjama - bolestima (osobe u invalidskim kolicima, rulatorima), u blizini lokacija gdje veći broj nezainteresiranih sudionika u prometu prijelazi cestu (pješački, biciklistički i sl.), željezničkih prijelaza, cestarskih naplatnih prolaza, kao i u blizini križanja cesta.

(2) Nije dozvoljeno postavljanje posebnih objekata na autocesti i brzocesti.

(3) Posebne objekte ne treba graditi i postavljati na cestama koje gravitiraju prema postajama za prvu pomoć i bolnicama, kao i na cestama gdje je primarno kretanje vozila prve pomoći.

članak 3.

(Način postavljanja posebnih objekata)

(1) Posebni objekti moraju biti označeni odgovarajućim prometnim znakovima.

(2) Površina posebnih objekata mora biti od protuklizajućih tvari i označena reflektirajućim tvarima na onoj strani s koje se vozilo približava.

(3) Posebni objekti moraju biti adekvatno fiksirani u kolnički zastor, kako bi se spriječila odvajanje pojedinačnih elemenata ili njihovih dijelova.

(4) U zoni umjetnih izbočina, uzdignutih ploha, cestovnih jastuka i umjetnih ulegnuća moraju se provesti primjerene mjere odvodnje.

II - VRSTE POSEBNIH OBJEKATA

članak 4.

(Vrste objekata koji se postavljaju)

Na cestama se mogu postavljati slijedeći posebni objekti:

- a) **Optičke bijele crte** upozoravaju vozače na potrebu smanjivanja brzine kretanja vozila, izvode se pomoću sredstava za obilježavanje oznaka na kolniku poprečno na smjer vožnje, a postavljaju se ispred raskrižja, pješačkih prijelaza, opasnog dijela ceste i sl.
- b) **Zvučne ili vibracijske trake** upozoravaju vozače na potrebu smanjenja brzine kretanja vozila, izvode se ohrapavljenjem kolničkog zastora glodanjem ili nanošenjem tankih reljefnih slojeva na kolniku, koje pri prijelazu vozila proizvode vibracije i zvučne efekte.
  - 1) **Zvučne trake** pri prijelazu vozila proizvode tihe vibracije, a u pravilu se postavljaju ispred {kola, vrti}a, željeznih prijelaza, pješačkih prijelaza, cestarinskih naplatnih prolaza, križanja i opasnih zavoja gdje su velike brzine kretanja i gdje se čeli zvukom i malim vibracijama vozila, upozorenjem, postiži smanjivanje brzine na propisanu;
  - 2) **Vibracijske trake** pri prijelazu vozila proizvode jače vibracije, a postavljaju se na mjestima gdje se čeli upozoriti vozača na vožnju po uspostavljenom ograničenju brzine kretanja.
- c) **Umjetne izbočine** su tjelesne naprave koje se u pravilu postavljaju prije zone smirivanja prometa, odnosno u stambenim ulicama, obilježenim prometnim znakom "zona u kojoj je ograničena brzina" ili znakom "područje smirenog prometa", a postavljaju se preko polovine ili po cijeloj širini prometne trake i konveksnog su profila.
- d) **Uzdignute plohe** su tjelesne naprave trapeznog profila, namijenjene za prisilno smanjenje brzine kretanja koje se moraju razlikovati od kolničke površine ceste po materijalu i boji tako da su dobro vidljive danju i noću.
- e) **Cestovni jastuci** su tjelesne naprave koje se izgrađuju kao umjetne izbočine u vidu jastuka (u obliku piramide sa odsječnim vrhom), ne protežu se preko cijele prometne trake, te je vozilima sa većim razmakom između kotača (autobusima i sl.) olakšano prelaženje.
- f) **Umjetna ulegnuća** su tjelesne naprave koje se postavljaju kao "izvrnute" umjetne izbočine za smanjenje brzine kretanja vozila na dionicama cesta i mjestima gdje je veći rizik nastanka prometne nezgode. A oblikovana su tako da ga "teška" vozila mogu preći bez većih poteškoća.
- g) **Kraje suženje ceste** se izvodi u cilju smanjenja brzine kretanja vozila i istovremeno se omogućuje lakše prelaženje ceste od strane pješaka i biciklista, a dano suženje skraćuje put kretanja nezaštićenih sudionika u prometu, omogućuje da isti lakše uoče i da budu uočeni od strane drugih sudionika u prometu.
- h) **Cestovne kapije** se izvode kao posebni objekti za smanjenje brzine kretanja vozila na cesti kod ulaza u gusto naseljena mjesta, gradove ili područja grada, a kolničke trake se razdvajaju u simetričnom ili asimetričnom obliku i u međuprostoru- razdjelnom otoku se obično sadi nisko raslinje.

i) **Bojenje markiranih dijelova ceste** se koristi za povećanje pozornosti sudionika u prometu na određenu lokaciju ili kategoriju sudionika u prometu (prijelaz biciklističke staze preko kolnika), u cilju smanjenja brzine kretanja, a obično se boji kolnički zastor sa plavom ili crvenom bojom. Za zaštitu pješaka prijelaza u cilju bolje uočljivosti koriste se žute ili crvene linije usporedno sa bijelim linijama koje označavaju pješaki prijelaz.

III - NAČIN POSTAVLJANJA I OZNAČAVANJA POSEBNIH OBJEKATA

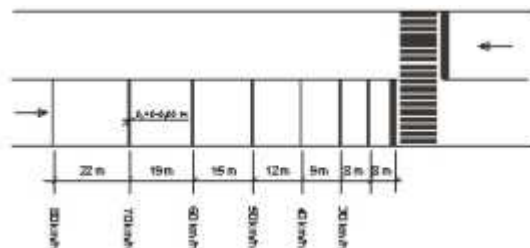
članak 5.

(Optičke bijele crte)

- (1) Optičke bijele crte upozorenja se izvode serijskim postavljanjem najmanje 4 bijele reflektivne trake poprečno na smjer vožnje preko cijele širine prometnih traka, sve veće širine i na sve manjem razmaku.
- (2) Prva crta mora biti širine 20 cm, a slijedećim se povećava širina za 10 cm (slika 1).
- (3) Razmak između crta je ovisan o početnoj brzini (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog dijela ceste (slika 2).

Slika 1.

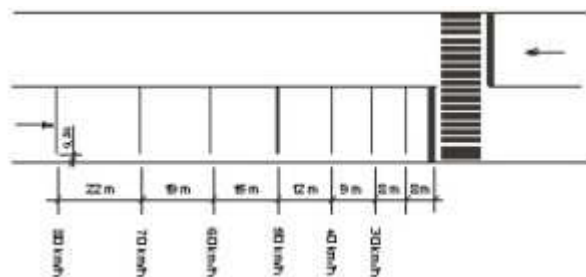

Slika 2.

članak 6.

(Zvučna traka)

- (1) Trake za zvučno upozoravanje vozača ("zvučna traka"), se izvode ohrapavljenjem kolničkog zastora površinskim sredstvima, glodanjem ili nanošenjem eruptivne kamene granulacije veličine 8-12 mm (slika 3).
- (2) Zvučne trake se izvode u paru na udaljenosti 1,8 m (2,0 m), preko prometnih traka, širine 15-40 cm i visine 5-12 mm na međusobnom razmaku koji je ovisan o početnoj (npr. 80 km/h) i konačnoj brzini (npr. 40 km/h) koju vozilo postiže prije opasnog dijela ceste.

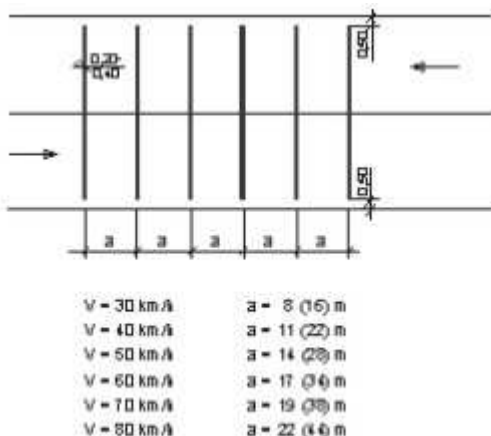

Slika 3.

članak 7.

(Vibracijska traka)

- (1) Vibracijske trake su položene u paru na međusobnoj udaljenosti 1,8 m (2,0 m), slika 4.
- (2) Vibracijske trake izvede se od kamene eruptivne granulacije preko cijele širine kolnika, {irine 20-40 cm i visine 18-25 mm.
- (3) Razmak para traka "a" je ovisan od najveće dozvoljene brzine, {to u pravilu predstavlja vremenski prolaz od 1 sekunde odnosno 2 sekunde.

Slika 4.

članak 8.

(Umjetne izbočine)

- (1) Umjetne izbočine se postavljaju u nizu, a međusobna udaljenost izbočina može iznositi od 20 do 60 m ovisno o situaciji.
- (2) Ovisno o ograničenju brzine, umjetne izbočine su slijedećih dimenzija:
  - a) za 50 km/h ili manje, {irina ne smije biti manja od 60 cm, a visina ne smije prelaziti 3 cm;
  - b) za 40 km/h ili manje, {irina ne smije biti manja od 85 cm, a visina ne smije prelaziti 5 cm;

c) za 30 km/h ili manje, {irina ne smije biti manja od 120 cm, a visina ne smije prelaziti 7 cm.

Slika 5.

(3) Tip a) i b) iz stavka (2) ovog ~lanka moraju se izvoditi od modularnih elemenata, od gume ili plasti~ne mase, a tip c) mo`e se izvoditi i od asfaltne mase.

(4) Umjetne izbo~ine mogu se raditi kao privremene (kod radova na cesti i sl.) u vidu "gumenog jastuka" koji se automatski napuhuje, na visinu do 5 cm, ako voza~ ne smanji brzinu kretanja vozila.

~lanak 9.

(Uzdignute plohe)

(1) Uzdignute plohe se izvode pojedina~no ili u nizu ve}inom na mjestima gdje se nalazi obilje`eni pje{a~ki prijelaz (slika 6).

(2) Visina plohe je 5 - 12 cm, du`ina 2 -30 metara.

(3) Nagib prilaznih rampi iznosi izme}u 1: 10 do 1: 20, a du`ina prilaznih rampi ovisna je o visini plohe i minimalno je du`ine 1 m.

Slika 6.

~lanak 10.

(Cestovni jastuci)

(1) Cestovni jastuci se postavljaju u pravilu za smanjenje brzine na ispod 30 km / h, na udaljenosti od 4,5 do 6 metara ispred pje{a~kog prijelaza, prijelaza biciklisti~ke staze preko ceste, raskrsnice i sl.

(2) U pravilu, usporedo sa izgradnjom cestovnih jastuka rade se i pje{a~ki otoci.

(3) Dimenzije cestovnog jastuka su na~elno:

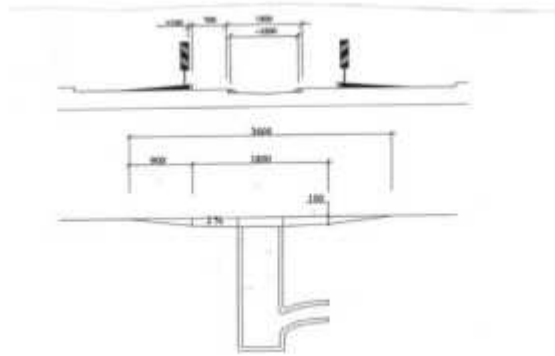
a) popre~na {irina gornje plohe je 120 cm, visina 8 cm i nagib 1:5 prema stranama i

b) uzdu`na {irina gornje plohe je 200 cm, visina 8 cm i nagib 1:10 u pravcu kretanja vozila.

~lanak 11.

(Umjetna ulegnu}a)

- (1) Umjetna ulegnu}a se postavljaju (izgra|uju) na cestama na kojima je ve}i intenzitet prometa vozila javnog gradskog linijskog prometa (autobusa) i te{kih teretnih vozila.
- (2) Kod izgradnje ulegnu}a posebno se mora voditi ra~una o adekvatnoj odvodnji. [irina ulegnu}a je na~elno 160 cm (slika 7).

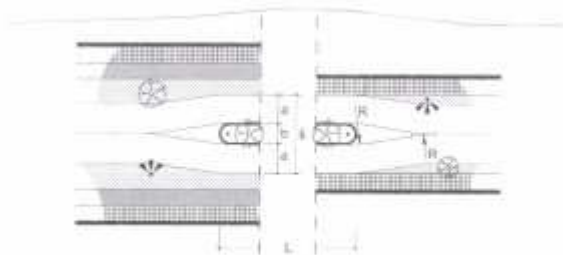

Slika 7.

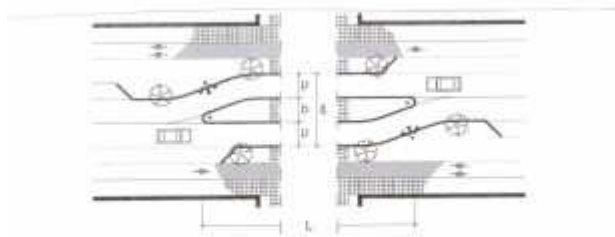
~lanak 12.

(Cestovne kapije)

- (1) Cestovne kapije se izvode kao posebni objekti kod kojih se kolni~ke trake razdvajaju u simetri~nom (slika 8.) ili asimetri~nom obliku (slika 9.), a u me|uprostoru - razdjelnom otoku se obi~no sadi nisko raslinje.
- (2) Du`ina razdjelnog otoka se u na~elu kre}e od 15 do 30 metara.
- (3) Izgra|uju se na cesti kod ulaza u gusto naseljena mjesta, gradove ili podru~ja grada.

Slika 8.

Slika 9.

IV - ODOBRENJA ZA POSTAVLJANJE POSEBNIH OBJEKATA

članak 13.

(Izdavanje odobrenja za postavljanje posebnih objekata)

- (1) Za postavljanje posebnih objekata potrebno je da podnosilac zahtjeva za postavljanje posebnog objekata u svom zahtjevu, koji podnosi poduzeću ili odgovarajućoj instituciji koja upravlja cestama, navede razloge i druge analitičke parametre koji opravdavaju postavljanje posebnih objekata.
- (2) O zahtjevu iz prethodnog stava ovog članka rješava upravitelj cesta. Ukoliko zahtjev riješi pozitivno radi na izradi posebnog objekta ili elaborata.
- (3) Troškovi izrade projekta odnosno elaborata kao i postavljanje posebnih objekata pada na teret upravitelja cesta.
- (4) Na osnovu posebnog prometnog projekta na kolovozu se postavljaju cestovni jastuci, umjetna ulegnuća, kraja suđenja puta i drumske kapije.
- (5) Na osnovu posebnog prometnog elaborata na kolovozu se postavljaju optičke bijele crte, zvučne i vibracijske trake, te vrši bojenje markiranih dijelova puta.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

članak 14.

(Prijelazne odredbe)

Posebni objekti i prometni znakovi postavljeni uz njih, koji nisu sukladni ovom Pravilniku, a zateknu se na cestama na dan donošenja ovog Pravilnika, moraju se ukloniti, odnosno uskladiti sa ovim Pravilnikom do 31. prosinca 2007. godine.

članak 15.

(Prestanak primjene propisa)

Na dan dono{enja ovog Pravilnika prestaje primjena propisa koji se odnose na pitanja iz ovog Pravilnika, koji su regulirali ovu oblast u BiH.

članak 16.

(Stupanje na snagu i objava)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Slu`benom glasniku BiH", a objavljuje se i u slu`benim glasilima entiteta i Br~ko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-4/07
2. velja~e 2007. godine
Sarajevo

Ministar
dr. **Branko Doki}**, v. r.
